

**PROGRAMMA VAN MAATREGELEN BIJ
ARCHEBO-RAPPORT 2020C196**

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN ROTSELAAR – VOSSEBERGEN

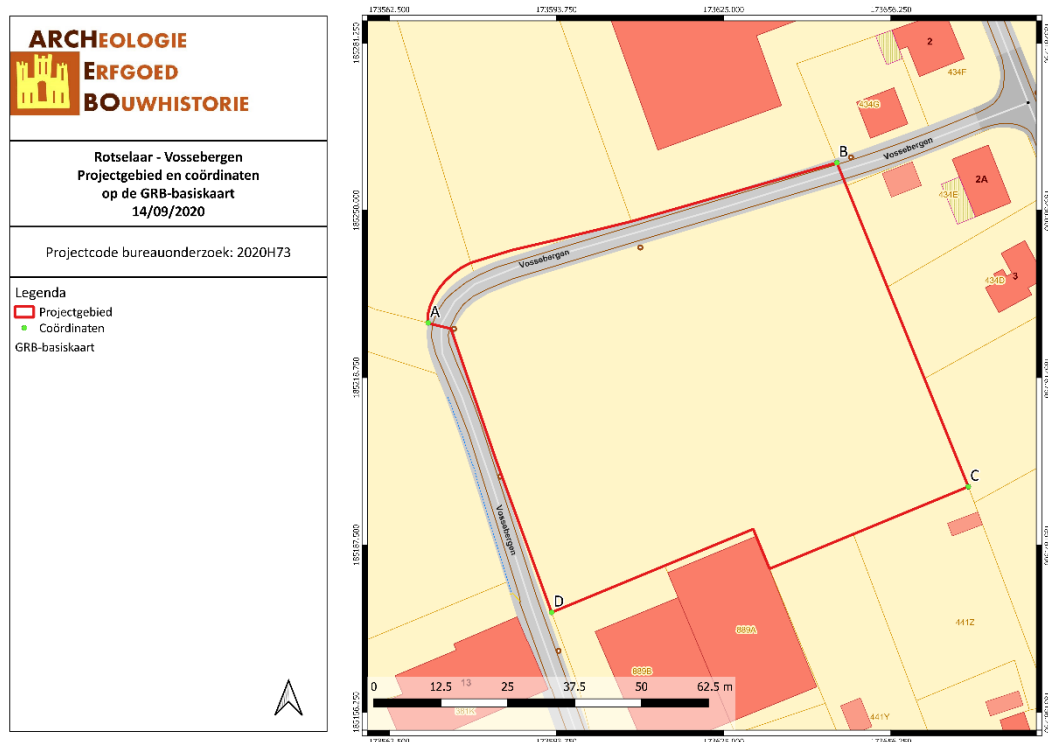
J. CLAESSEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

OKTOBER 2020

1 ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen. Rotselaar – Vossebergen		
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaak Jan Claesen		
Projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Erkend archeoloog:	Vlaams-Brabant, Rotselaar, deelgemeente Werchter, Vossebergen (zonder huisnummer)		
Locatie:			
Coördinaten :	A	X	173569.771
		Y	185228.975
	B	X	173646.134
		Y	185258.891
	C	X	173670.693
		Y	185198.385
	D	X	173592.834
		Y	185174.888
Kadastrale percelen:	Rotselaar, afdeling 2 (Werchter), sectie E, perceelnummer 437B		

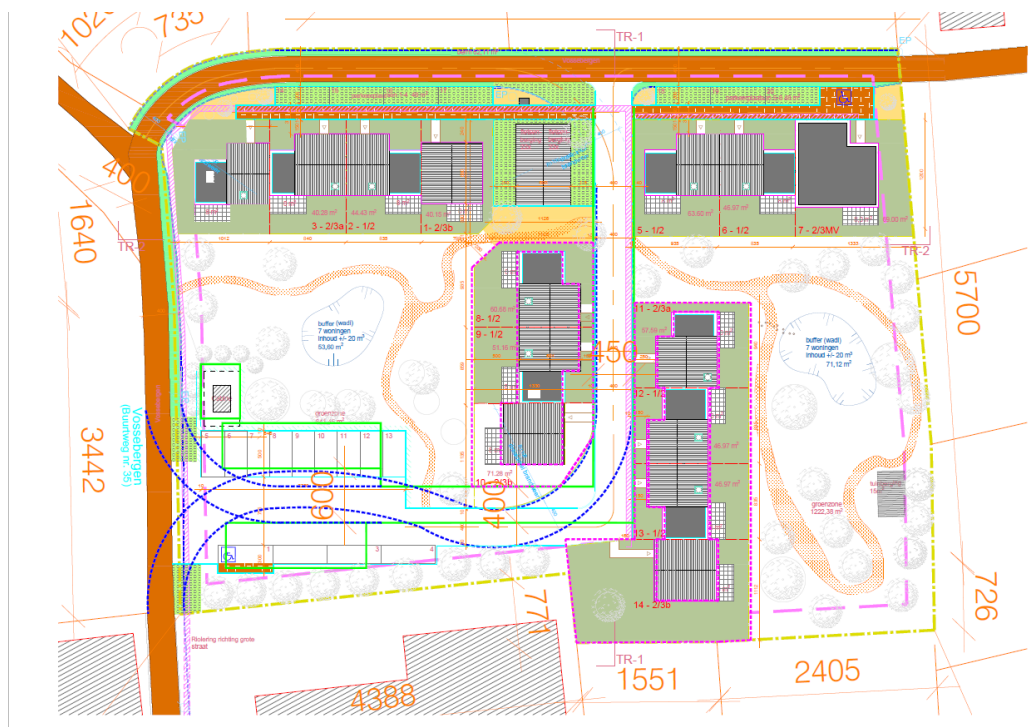
Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2020).

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Aanleiding van het vooronderzoek

Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever sociale woningen optrekken. Elke woning wordt voorzien van een terras. Ter hoogte van de Vossebergen (zowel aan de noordelijke als aan de westelijke grens van het projectgebied) vertrekt een wegnis die door het terrein zal lopen en die langs de verschillende woningen loopt. Langs deze wegnis, in het zuidwesten van het projectgebied worden parkeerplaatsen voorzien. Langs de Vossebergen worden ook enkele parkeerplaatsen voorzien, aangelegd in grasdallen. In het noorden van het projectgebied zullen twee fietsenbergingen opgetrokken worden, in het oosten van het terrein wordt een tuinberging voorzien. Een groot deel van het projectgebied zal bestaan uit een groene zone. In deze groene zone zullen paden en twee wadi's aangelegd worden. Het projectgebied is ca. 5 274 m² groot.

Figuur 2: Inplantingsplan (VAN BIESEN Architects, 2020)

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem ¹

In de directe en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een gepolijste bijl uit het Neolithicum, een site met walgracht uit de Middeleeuwen, de Motte aan de Laak uit de Volle Middeleeuwen, de Sint-Jobshoeve en de Sint-Jan-de-Doperkerk met omliggend kerkhof uit de Late Middeleeuwen, een site met walgracht uit de Nieuwe Tijd, een schans uit de 17de eeuw, een redoute, een pastorie en een verdedigingslinie uit de 18de eeuw en enkele greppels uit de Nieuwste Tijd.

¹ Claesen J. *et al*, 2020a, pp. 35

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat het projectgebied onbebouwd is gebleven sinds de tweede helft van de 18de eeuw.

Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als **Zcm(g)** (matig droge zandgronden met een grijze, diepe antropogene A horizon, (g) wijst op de grijze kleur van de plaggenbodem). Het projectgebied is gelegen op een uitloper van een noordwest gerichte helling. Ca. 200m ten noorden van het projectgebied stroomt de Alementersbeek, vanaf ca. 400m ten noorden stroomt De Grote Laak en vanaf ca. 850m ten zuiden stroomt de Demer. In de omgeving van het terrein zijn er ook enkele aftakkingen van De Grote Laak. Het projectgebied ligt volgens het Digitaal Hoogtemodel tussen ongeveer 11 en 11,4 meter boven de zeespiegel.

Gezien de nabijheid van natuurlijke waterlopen is er een verwachting op Steentijd. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

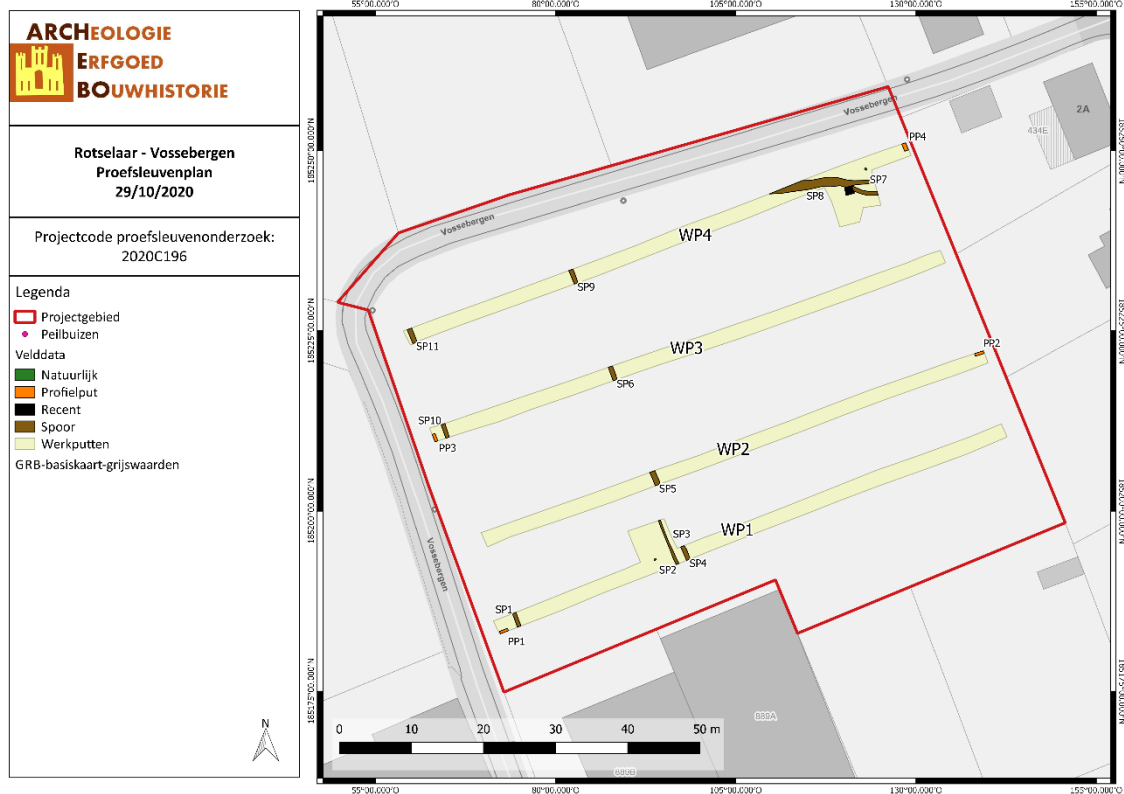
Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever sociale woningen optrekken.

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft aangetoond dat het terrein gekenmerkt wordt door een relatief dikke antropogene A-horizont (plaggenbodem) van ca. 35 à 50 cm. Deze A-horizont bestaat voornamelijk uit donkerbruin zand en vertoont lokaal een Ap1 en Ap2. Onder deze A-horizont is een vrij goed ontwikkelde podzolbodem waar te nemen. De podzolbodem bestaat uit een E-horizont bovenop een B(h)(s)-horizont en een BC-overgang. In een aantal gevallen ontbreekt de E-horizont, maar is er nog wel een B-horizont aanwezig. In het centrale gedeelte van het onderzoeksgebied is een A/C-profiel aanwezig en ontbreekt de E- en B- horizont.

Een verkennend archeologisch booronderzoek leverde geen steentijdartefacten op, waardoor er geen verder specifiek onderzoek naar steentijdsites werd uitgevoerd.

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is een archeologische evaluatie van het terrein. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 11 archeologische sporen aangetroffen. Het betreft daarbij vier afzonderlijke greppels, een paalkuil en een natuurlijk spoor. Bij de greppels gaat het om drie parallelle perceelsgreppels die in de post-middeleeuwse periode te dateren zijn (ca. 18de/19de eeuw) en dit op basis van de inhoud, het parallelle verloop ten opzichte van de huidige Vossenbergen, en een fragmentje rood aardewerk met gelige glazuur dat werd teruggevonden in één van de greppels. Een vierde greppel werd aangesneden in de noordoostelijke hoek van het onderzoeksgebied. Het betreft een gebogen greppel dat zich opsplijt. In deze greppel werd een fragmentje Maaslands wit aardewerk teruggevonden dat de greppel mogelijk in de volle middeleeuwen dateert. De paalkuil die werd aangetroffen betreft een losse, wellicht tijdelijk ingeheide paal. Deze paalkuil is op basis van een gelijkaardige inhoud vermoedelijk in dezelfde periode te dateren als de perceelsgreppels.

De aanwezige archeologische sporen zijn niet van die aard dat er gesproken kan worden van een waardevolle archeologische vindplaats. Op basis van een te beperkt archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren.

Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2020).

Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op basis van het verslag van resultaten na een door ARCHEBO bvba op 28 oktober 2020 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Op basis van de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefsleuvenonderzoek, wordt er **geen** archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. De aanwezige archeologische sporen zijn niet van die aard dat er gesproken kan worden van een waardevolle archeologische vindplaats. Hierdoor biedt het onderzoeksgebied geen bijdrage voor een potentiële kennisvermeerdering van het terrein en de omliggende omgeving. Een verder archeologisch onderzoek levert (kosten-baten gezien) weinig tot geen kenniswinst op.

De geplande werken zullen het archeologisch niveau verstoren, maar gezien het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren. Daarom stelt ARCHEBO bvba voor om het terrein definitief vrij te geven.

Conclusie

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle relevante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd.

Binnen het onderzoeksgebied dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren in welke vorm dan ook.

Deze nota ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht indien er alsnog archeologische resten aan het licht komen.

3 FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2020).	2
Figuur 2: Inplantingsplan (VAN BIESEN Architects, 2020)	3
Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2020).....	5